

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

*Філософський факультет
Кафедра логіки*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
філософського факультету
доц. Комаха Л.Г.

« ____ » _____ 2017 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО ЛОГІКИ»
для студентів Інституту філології**

галузь знань **03 Гуманітарні науки**
спеціальність **035.04 – германські мови і літератури та переклад
035.05 – романські мови і літератури та переклад**
освітній рівень **Бакалавр**
освітня програма **Філологія**
вид дисципліни **Обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2017/2018</u>
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	2
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: *Демірська Інна Олександрівна, к.філос. н., доцент кафедри логіки*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис) (П.І.П.) (дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис) (П.І.П.) (дата)

КИЇВ – 2017

Розробник: *Демірська Інна Олександрівна, к.філос. н., доцент кафедри логіки*

«Затверджено»
« _____ » _____ 2017 р.

Зав. кафедри логіки
_____ (проф. Хоменко І.В.)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2017р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » _____ серпня 2017 року № 2

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

« 31 » _____ серпня 2017 року

Схвалено науково-методичною комісією Інституту філології

Протокол від « _____ » _____ 2017 року № _____

Голова науково-методичної комісії

_____ (доц.Сетдикова І.В.)

« _____ » _____ 2017 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – забезпечення стійкої системи знань з теорії та історії логіки, що дозволить розвинути та вдосконалити у студентів практичні вміння логічно правильно міркувати та критично мислити.

2. Вимоги до навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення курсу **«Вступ до логіки»** студенти мають **знати** що таке мислення, мати загальне уявлення про логічну культуру мислення, абстрактне мислення, та аргументацію.

2. **Вміти** розмірковувати, критично оцінювати свої власні міркування та міркування інших людей, коректно аргументувати власну точку зору.

3. **Володіти елементарними навичками** правильного міркування і критичного мислення.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна **«Вступ до логіки»** належить до переліку нормативних дисциплін ВНЗ та викладається у **I семестрі** освітнього рівня **«бакалавр»**. Навчальна дисципліна знайомить студентів з основами логічного знання та історичними етапами розвитку логіки. Визначається предмет, розкривається метод логіки. Особлива увага приділяється розгляду форм мислення та основних логічних законів. Ґрунтовно розглядаються дедуктивні умовиводи (наводяться правильні та неправильні схеми). Пояснюються основи теорії аргументації. З'ясовуються поняття прямої та непрямой аргументації, специфіка спростування, а також види спростування. Розкриваються типові помилки, які виникають при порушенні правил доведення або спростування.

4. Завдання (навчальні цілі) - надати студентам цілісну систему знань про основну логічну проблематику, дослідницькі підходи, що забезпечать студентам можливість проведення кваліфікованого логічного аналізу природної мови та оцінювання коректності власних міркувань, виявлення та усунення в них помилок.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання (1. Знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцін- ці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	предмет та метод логіки; історію розвитку логіки як науки; рівні семіотичного аналізу мови; основні формально-логічні закони;	Лекція	Тест, Письмова контрольна робота, Залікова тестова робота	5
1.2	структуру поняття та види понять; види логічних відношень між понят- тями; логічні операції над поняттями;	Лекція	Тест, Письмова контрольна	5

			робота, Залікова тестова робота	
1.3	структуру судження та види суджень; умови істинності логічних сполучників; алгоритм побудови таблиць істинності; види запитань та відповідей;	Лекція	Тест, Письмова контрольна робота, Залікова тестова робота	5
1.4	структуру умовиводу, види умовиводів; схеми умовиводів у традиційній логіці; умовиводи із категоричних суджень; недедуктивні умовиводи;	Лекція	Тест, Письмова контрольна робота, Залікова тестова робота	10
1.5	теорію аргументації та її структуру; доведення та види доведення; правила та помилки, які виникають у доведенні та спростуванні; види аргументації	Лекція	Тест, Письмова контрольна робота, Залікова тестова робота	10
	Вміти:			
2.1	визначати рівні семіотичного аналізу мови; будувати міркування відповідно до законів і правил логіки; знаходити помилки, які виникають при порушенні законів логіки	Самостійна робота	Практичні завдання, Письмова контрольна робота	5
2.2	вміти виявляти поняття в текстах різноманітного характеру; з'ясовувати логічну структуру понять; давати логічну характеристику поняттям; встановлювати логічні відношення між поняттями; проводити логічні операції над поняттями;	Самостійна робота	Практичні завдання, Письмова контрольна робота	5
2.3	виявляти логічну структуру судження; визначати види суджень; визначати умови істинності логічних сполучників; будувати таблицю істинності для конкретної формули;	Самостійна робота	Практичні завдання, Письмова контрольна робота	5
2.4.	виявляти структуру умовиводу; встановлювати вид умовиводу; записувати схеми умовиводів у традиційній логіці; будувати умовиводи із категоричних суджень; визначати види недедуктивних умовиводів;	Самостійна робота	Практичні завдання, Письмова контрольна робота	5
2.5	знаходити помилки в текстах, які пов'язані з порушенням законів та правил логіки і кваліфіковано їх спростовувати; робити раціональні висновки з наявної інформації; володіти елементарними навичками роботи з фаховою літературою.	Самостійна робота	Практичні завдання	10
	Комунікація:			

3.1	Використовувати знання іноземних мов для логічного аналізу інформаційних інтернет-ресурсів;	Самостійна робота	Практичні завдання	5
3.2	здійснювати логічний аналіз теоретичних, практичних міркувань та наукового тексту;	Самостійна робота	Практичні завдання	10
3.3	презентувати результати проведеної самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів.	Самостійна робота	Презентація самостійної роботи	5
	автономність та відповідальність			
4.1.	самостійно шукати і критично опрацьовувати літературу з теорії аргументації, володіти методами аналізу та синтезу	Самостійна робота	Презентації самостійного дослідження	5
4.2	самостійно вирішувати комплексні завдання пов'язані з логічним аналізом тексту, застосовувати набуті знання при аналізі нагальних фахових проблем	Самостійна робота	Усні доповіді	5
4.3	Нести відповідальність за достовірність проведених досліджень	Самостійна робота	Презентації самостійного дослідження	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

<i>Результати навчання дисципліни</i>					
<i>Програмні результати навчання</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>

7. Схема формування оцінки:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема, **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (**знання** 1.1 – 1.5.) , що складає 35% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (**вміння** 2.1-2.5); (**комунікація** 3.1-3.3); (**автономність та відповідальність** 4.1-4.3), що складає 65% загальної оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів

- семестрове оцінювання:

1. Тест :

З метою перевірки засвоєння студентом попереднього лекційного матеріалу починаючи з третьої лекції (за 15 хвилин до закінчення лекції) він виконує **тестове**

завдання. Тестове завдання складається із *10 запитань*, які включають в себе *3 варіанти* відповіді на нього, зокрема правильною відповіддю є *лише одна*¹.

2 бали – студент правильно відповів на всі 10 запитань

1 бал – студент правильно відповів на 5 запитань.

2. Конспект періоджерел:

10 балів – студент опрацював необхідний текст із цитуванням та відповідними власними зауваженнями та поясненнями;

5 балів – студент законспектував текст без цитувань та пояснень.

3. Самостійна індивідуальна робота:

20-16 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно, правильно виконує поставлені практичні завдання, які вказані в самостійній роботі;

15-11 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, демонструє самостійність у виконанні поставлених практичних завдань, які вказані в самостійній роботі. Але допускаються певні неточності;

10-6 балів – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у виконанні поставлених практичних завдань, які вказані в самостійній роботі. Робота містить суттєві неточності;

5-0 балів – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Демонструє не самостійність у виконанні поставлених практичних завдань, які вказані в самостійній роботі. Має суттєві помилки в роботі.

4. Контрольна робота:

20-16 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно, правильно виконує поставлені практичні завдання, які вказані в контрольній роботі;

15-10 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, демонструє самостійність у виконанні поставлених практичних завдань, які вказані в самостійній роботі. Але допускаються певні неточності;

9-5 балів – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у виконанні поставлених практичних завдань. Робота містить суттєві неточності;

4-0 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Демонструє не самостійність у виконанні поставлених практичних завдань. Має суттєві помилки в роботі.

- підсумкове оцінювання:

Підсумкове тестове завдання складається з *20 запитань*. Кожне запитання включає в себе *3 варіанти відповідей*, з яких правильною є *лише одна* відповідь.

¹ У разі відсутності студента на лекційному занятті, він обов'язково повинен відпрацювати тест, який студенти виконують наприкінці кожної лекції.

Правильна відповідь на одне запитання оцінюється в **1 бал**. Що у загальному підсумку дає **20 балів**.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх двох частин та виконання самостійних робіт.

7.2. Організація оцінювання за формами контролю:

Види робіт		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 балів	Max – 80 балів
Експрес-тестування	Лекції протягом семестру	«1» x 5 = 5	«2» x 5 = 10
Конспекти першоджерел	Жовтень	«5» x 1 = 5	«10» x 1 = 10
Виконання практичних завдань (самостійна робота)	Листопад	«14» x 2 = 28	«20» x 2 = 40
Контрольна робота	Передостання лекція	«10» x 1 = 10	«20» x 1 = 20
Підсумкове тестове завдання	Остання лекція	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20

Підсумкове оцінювання у формі заліку: підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів), яка визначається як проста сума балів за систематичну роботу впродовж семестру. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Таким чином, підсумкова оцінка складається із суми семестрової кількості балів та балів отриманих студентом за виконання залікового тестового завдання.

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни: у курсі передбачено **2 змістовних частини**. Заняття проводяться у вигляді лекцій з використанням інтерактивних методів навчання. Завершується дисципліна **заліком**.

Перша частина курсу: присвячена теорії логіки (предмет логіки як науки, формалізація як метод логіки, основні формально-логічні закони, історичні етапи розвитку логічного знання)

Друга частина курсу: присвячена вивченню форм мислення (поняття, судження, умовивід) та теорії аргументації.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Сам. роб.
Частина I. Визначення логіки				
1.	Тема 1. Предмет і значення логіки як науки.	2		2
2.	Тема 2. Мислення і мова. Формалізація як метод логіки.	2		2
3.	Тема 3. Історичні етапи розвитку логічного знання	2		2
Частина II. Форми мислення				
4.	Тема 4. Поняття.	6		6
5.	Тема 5. Судження.	4		8
6.	Тема 6. Умовивід.	6		8
7.	Тема 7. Основи теорії аргументації.	2		4
	Контрольна робота	2		
	Підсумкове тестове завдання	2		
	Разом	28		32

Загальний обсяг **60 год.**,

у тому числі:

Лекцій - **28 год**;

Самостійна робота – **32 год**.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна). – К., 2016.
2. Кириллов В.И., Старченко А.А. Логика. – М., 2007.
3. Логика. – Минск, 2000.
4. Хоменко І.В. Логіка. – К., 2014.
5. Хоменко І.В. Логіка: теорія і практика.- К, 2010.

Додаткова :

6. Войшвилло Е.К., Дегтярев М.Г. Логика. – М., 2001.

7. Вригт Г.Х. Логика и философия в XX веке // Вопросы философии. №8 – 1992. С.80-91.
8. Гжегорчик А.А. Популярная логика. – М., 1979.
9. Гетманова А.Д. Логика. – М., 1995.
10. Горский Д.П., Ивин А.А. и др. Краткий словарь по логике. – М., 1991.
11. Жеребкін В.Є. Логіка. – Харків, 2000.
12. Жоль К.К. Логика в лицах и символах. – К., 1993.
13. Ивин А.А. Логика. – М., 2004.
14. Ивин А.А. Искусство правильно мыслить. – М., 1990.
15. Ивин А.А., Никифоров А.Л. Словарь по логике. – М., 1998.
16. Ивлев Ю.В. Логика. – М., 2008.
17. Кондаков Н.И. Логический словарь-справочник. – М., 2001.
18. Маковельский А.О. История логики. – М., 2004.
19. Мельников В.Н. Логические задачи. – Киев – Одесса, 1990.
20. Моррис Ч.У. Основания теории знаков // Семиотика. – М., 2001.
21. Новая философская энциклопедия. – М., 2001.
22. Попов П.С. История логики Нового времени. – М., 1960.
23. Попов П.С., Стяжкин Н.И. Развитие логических идей в эпоху Возрождения. М., 1983.
24. Попов П.С., Стяжкин Н.И. Развитие логических идей от античности до эпохи Возрождения. - М., 1974.
25. Попович М.В. Развитие логических идей в культурно-историческом контексте. – К., 1979.
26. Сборник упражнений по логике. – Минск, 1990.
27. Светлов В.А. Практическая логика. – СПб., 1995.
28. Уемов А.И. Основы практической логики. – Одесса, 1997
29. Філософський енциклопедичний словник. – К., 2002.
30. Хоменко І.В., Алексюк І.А. Основи логіки. – К., 1996.
31. Хоменко І.В. Логіка в задачах. – К., 1998.
32. Хоменко І.В. Логіка: Практикум. – К., 2002.
33. Christof Rapp & Tim Wagner. On Some Aristotelian Sources of Modern Argumentation Theory.- <https://philpapers.org/rec/RAPOSA> .